

РЕШЕНИЕ

№ 720

гр. Враца, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Калина Хр. Христова

при участието на секретаря Наталия Мл. Петрова
като разглежда докладваното от Калина Хр. Христова Гражданско дело № 20221420102113 по описа за 2022 година

Предявени са кумулативно обективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 435 вр. чл. 429, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 2 и ал. 5 КЗ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба от К. В. Г., ЕГН *****, чрез адв. К. Т., против „Групама Застраховане“ ЕАД, ЕИК 131421443.

В исковата молба се твърди, че между страните е сключен застрахователен договор „Любим дом“ по застрахователна полица № 8501292020146416 за собствения на ищеца недвижим имот: апартамент, находящ се в гр. Враца, *****, със срок на действие от 14.11.2020 г. до 13.11.2021 г. Сочи, че освен покритите рискове пожар и природни бедствия е уговорена и обща гражданска отговорност към трети лица за щети, причинени от застрахованото имущество в резултат на покрит по застрахователния договор риск с лимит от 5 000 лева. Заявява, че ищецът е платил цялата застрахователна премия при сключване на договора.

Твърди, че на 18.01.2021 г. вследствие на употреба на печка на твърдо гориво в жилището на ищеца, е възникнал пожар, като се запалило коминното тяло. Вследствие пожара в ап. 31, собственост на Л. Т. Т., били нанесени имуществени вреди. Сочи, че с Решение № 260400/06.07.25021 г., постановено по гр. д. № 1458/2021 г. по описа на РС – гр. Враца, ищецът К. Г. и неговата съпруга Н. Г. а били осъдени да заплатят на Л. Т. сумата от 3 688 лева, представляваща стойността на причинените в жилището й имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.01.2021 г. до окончателното й заплащане, както и сумата от 899,94 лева – съдебно-деловодни

разноски. Сочи, че „Групама Застраховане“ ЕАД било конституирано като трето лице – помагач на ответниците по делото. Твърди, че решението било потвърдено с Решение № 107/09.11.2021 г. по в. гр. д. № 392/2021 г. по описа на ОС – гр. Враца, с което ищецът К. Г. и неговата съпруга Н. Г.а били осъдени да заплатят на Л. Т. разноските за въззивното производство в размер на 450 лева.

Твърди, че К. Г. заплатил на Л. Т. сумата от общо 5 348,38 лева, представляваща сбор от главницата в размер на 3 688 лева, законна лихва за забава върху тази сума в размер на 310,48 лева, начислена за периода от 18.01.2021 г. до 16.11.2021 г., сумата от 899,94 лева – разноски за първоинстанционното производство и сумата от 450 лева – разноски за въззивната инстанция. Сочи, че ищецът поискал от ответното дружество възстановяване на платената сума и с писмо изх. № 20-03-2411/16.12.2021 г. ответното застрахователно дружество посочило, че механизмът на настъпване на пожара попада в изключените рискове съгласно глава 2, раздел IV, т. 9.3. Ищецът счита, че не е налице посочената хипотеза. Оспорва като нищожна клаузата по глава 2, раздел IV, т. 9.3 поради противоречието ѝ с императивната норма на чл. 408, ал. 1, т. 4 КЗ и като неравноправна по смисъла на чл. 143 ЗЗП.

Сочи, че след като е удовлетворил увреденото лице за него като застрахован възниква правото да получи от застрахователя застрахователното обезщетение в рамките на застрахователната сума, поради което се иска постановяване на решение, с което „Групама Застраховане“ ЕАД да бъде осъдено да заплати на ищцата следните суми: сума в размер на 5 000 лева, представляваща платено от ищеца на увреденото лице обезщетение за претърпени имуществени вреди, в това число присъдени лихва и разноски, до размера на застрахователната сума по застрахователна полица № 8501292020146416 по застраховка „Любим дом“ с клауза „Обща гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от депозиране на исковата молба – 05.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 283,33 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 14.12.2021 г. до 05.07.2022 г. Претендира присъждане на сторените в производството разноски.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил отговор от ответника „Групама Застраховане“ ЕАД, чрез юрисконсулт Д. Д., с който предявените искове се оспорват като неоснователни. Не се оспорва, че между страните е бил сключен посоченият в исковата молба договор за застраховка „Любим дом“, в който е уговорен и покрит риск „Обща гражданска отговорност“ с лимит 5 000 лева. Оспорва причинно – следствената връзка между настъпилото събитие и претендираните вреди, както и размерът на иска, като счита, че платеното от ищеца обезщетение в размер на 3688 лева е завишено и не отговаря на действително претърпените вреди. Счита, че е налице изключен риск по глава 2, раздел IV, т. 9.3 от Общите условия, като пожарът е възникнал в резултат на използване на комина, неговата неправилна поддръжка и експлоатация. Оспорва

твърденията на ищеца, че клаузата по глава 2, раздел IV, т. 9.3 от ОУ е нищожна и неравноправна. Иска се постановяване на решение, с което предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Съдът, като взе предвид становищата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа следното:

С доклада по делото, неоспорен от страните, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е прието за безспорно между страните, а и се установява от приетите по делото доказателства, че **1.** между тях е било налице застрахователно правоотношение по валидно сключен договор за имуществена застраховка „Любим дом“ по Застрахователна полица № 8501292020146416, в който е уговорен и покрит риск „Обща гражданска отговорност“ с лимит 5 000 лева, за собствения на ищеца недвижим имот: апартамент, находящ се в гр. Враца, *****, със срок на действие от 14.11.2020 г. до 13.11.2021 г., както и че **2.** На 16.11.2021 г. ищецът е заплатил на увреденото лице сумата от 5 348,38 лева.

Не е спорно, а и се установява от приложените към настоящото граждански производства, че с Решение № 260400/06.07.2021 г. по гр. д. № 1458/2021 г. по описа на Районен съд – Враца, потвърдено с Решение № 107/09.11.2021 г. по в. гр. д. № 392/2021 г. по описа на Окръжен съд – Враца, е ангажирана деликтната отговорност на ищеца и неговата съпруга /неучастваща в настоящото производство/ за обезщетяване на имуществени вреди, настъпили в жилището на увреденото лице, като К. Г. и неговата съпруга Н. Г.а са осъдени да заплатят на Л. Т. сумата от 3 688 лева, представляваща стойността на причинените в жилището ѝ имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.01.2021 г. до окончателното ѝ заплащане, както и сумата от 899,94 лева – съдебно-деловодни разноски за първоинстанционното производство, и сумата от 450 лева – разноски за въззивното производство.

Не се спори и че по цитираните дела ответникът „Групама Застраховане“ ЕАД е бил привлечен от ищеца на основание чл. 219 ГПК и е участвал в качеството си на трето лице-помагач на страната на ответника.

Установява се и не се оспорва, че на 16.11.2021 г. ищецът К. Г. е платил по банков път на увреденото лице Л. Т. обезщетение за причинените вреди, лихва за забава и разноски в общ размер 5 348,38 лева.

Видно от писмо изх. № 20-03-2411/16.12.2021 г. от „Групама Застраховане“ ЕАД до К. Г., последният е подал молба от 29.11.2021 г. до застрахователя за изплащане на застрахователно обезщетение, за което била образувана щета № 85012101190/2021 г. Застрахователят е отказал да изплати обезщетение, тъй като настъпилото събитие било изключен риск по застраховката съгласно глава 2, раздел IV, т. 9.3 от Общите условия.

Представени са Общи условия за застраховка „Любим дом“ за застраховане на жилища, обзавеждане, обща гражданска отговорност, злополука за членовете на домакинството и отмяна на пътуване.

Други относими доказателства в производството не са ангажирани.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявени са кумулативно обективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 435 вр. чл. 429, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 2 и ал. 5 КЗ и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 435 вр. чл. 429, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 2 и ал. 5 КЗ:

Ищецът претендира от ответното дружество да му заплати сумата от 5 000 лева, представляваща платено от него на увреденото лице обезщетение за претърпени имуществени вреди, в това число присъдени лихва и разноски, до размера на застрахователната сума по застрахователна полица № 8501292020146416 по застраховка „Любим дом“ с клауза „Обща гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от депозирание на исковата молба – 05.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

Съгласно чл. 435 КЗ, ако е удовлетворил увреденото лице, застрахованият има право да получи от застрахователя застрахователното обезщетение в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност) и на покритието по застрахователния договор и при спазване изискванията на чл. 434. Видно от разпоредбата, правото по чл. 435 КЗ принадлежи само на това лице, което има качеството „застрахован“ по застраховка „Гражданска отговорност“ и то само ако и доколкото това лице е удовлетворило реално третото увредено лице.

Основателността на иска се обуславя от наличието на следните предпоставки, чието установяване е в тежест на ищеца: 1. Наличие на застрахователно правоотношение между страните по валидно сключен договор за имуществена застраховка „Любим дом“ по полица № 8501292020146416, в който е уговорен и покрит риск „Обща гражданска отговорност“ с лимит 5 000 лева; 2. Настъпване /начин, време и място/ в срока на застрахователното покритие на застрахователно събитие /възникнал пожар в застрахования имот/, за което застрахователят носи риска и в причинна връзка с което са настъпили имуществени вреди в жилището на трето за спора лице; 3. Размера на имуществените вреди към деня на събитието; 4. Плащане от застрахования ищец на обезщетение в полза на пострадалото трето за спора лице на 16.11.2021 г. в размер на 5 348,38 лева; 5. Че ищецът е бил осъден с влязло в сила съдебно решение да заплати посочената сума на увреденото лице, като ответното дружество е било привлечено в процеса.

В тежест на ответното дружество е да докаже възраженията си за наличие на изключен риск по Глава 2, раздел IV, чл. 9.3 от ОУ.

От събраните по делото доказателства се установяват всички елементи от фактическия състав на регресния иск, предявен в настоящото производство.

По делото не е спорно, а и от полица № 85012920200146416 се установява наличието на застрахователно правоотношение между страните за периода от 14.11.2020 г. до 13.11.2021 г., като с договора е покрита и гражданската отговорност на ищеца, към трети лица за щети, причинени от застрахованото имущество в резултат на покрит по застрахователния договор риск с лимит от 5 000 лева.

Застраховката е уредена в Глава 2 от ОУ, а именно, че застрахователят срещу платена застрахователна премия застрахова гражданската отговорност на физическо или юридическо лице. Застраховани лица са собственикът на жилището /чл. 1.1./ и съпруг/а на лицето /чл. 2/. Застрахователното покритие включва всички суми в рамките на договорените лимити, които застрахованият в качеството му на собственик на жилището бъде задължен по закон да плати на трети лица като компенсация за вреди, причинени от рисковете на ежедневиия живот, като за застрахователно събитие се счита настъпването на вреди, изразяващи се в щети на имущество на трети лица /чл. 3.1./, съдебните и други разноски по уреждане на претенциите /чл. 3.2./.

С оглед събраните по делото доказателства, съдът приема, че именно в срока на действие на посочената застрахователна полица е настъпил покрит от застраховката риск. Видно от влязлото в сила Решение № 260400/06.07.2021 г. по гр. д. № 1458/2021 г. по описа на Районен съд – Враца, потвърдено с Решение № 107/09.11.2021 г. по в. гр. д. № 392/2021 г. по описа на Окръжен съд – Враца, е ангажирана отговорността на ищеца и неговата съпруга /неучастваща в настоящото производство/ по отношение на увреденото лице и К. Г. и неговата съпруга Н. Г.а били осъдени да заплатят на Л. Т. сумата от 3 688 лева, представляваща стойността на причинените в жилището й имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.01.2021 г. до окончателното й заплащане, както и сумата от 899,94 лева – съдебно-деловодни разноски за първоинстанционното производство, и сумата от 450 лева – разноски за въззивното производство. Щетите са били причинени от възникнал на 18.01.2021 г. пожар вследствие ползването в жилището на К. и Н. Г.а печка на твърдо гориво.

По делото се установява, че на 16.11.2021 г. ищецът е платил на увреденото лице обезщетение за причинените вреди от общо 5 348,38 лева.

Съгласно чл. 435 КЗ той има право да иска възстановяване на платените суми от ответника в качеството му на застраховател на гражданската му отговорност за вредите, които застрахованият в качеството му на собственик на жилището е платил на уреденото лице като обезщетение за причинени имуществени щети на имота на третото лице.

Тъй като ответното дружество „Групама Застраховане“ ЕАД е участвало по цитираното дело – като трето лице-помагач на страната на ответника – ищец в настоящото производство, по силата на чл. 223, ал. 2 ГПК, установеното в мотивите на решението е задължително за третото лице в отношенията му със страната, поискала привличането му. Задължителната сила на мотивите включва всички фактически и правни изводи на съда, намерили израз в мотивите към постановеното решение. Следователно с обвързваща настоящия съдебен състав и страните по делото сила се установява наличието на противоправни действия, извършени от ищеца, в пряка и непосредствена последица от които за трето за спора лице са настъпили вреди в общ размер на 3 688 лева.

Ето защо всички възражения на ответника „Групама Застраховане“ ЕАД относно причинно – следствената връзка между настъпилото събитие и претендираните вреди, както и относно размера на иска - платеното от ищеца обезщетение в размер на 3 688 лева е завишено и не отговаря на действително претърпените вреди, не подлежат на обсъждане в настоящото производство.

Вредата, подлежаща на възстановяване от ответника по силата на сключения застрахователен договор, е установена по основание и размер с влязло в сила съдебно решение, с което ответникът е обвързан като подпомагаща страна в приключилото производство.

По размера на застрахователното обезщетение:

Настоящият съдебен състав приема, че вземането на застрахования по чл. 435 КЗ, е ограничено от две стойности: 1. реално заплатеното от застрахования на увреденото лице и 2. максимално дължимото от застрахователя по договора за застраховка – лимит на отговорността. Вземането по чл. 435 КЗ е в размер на по-малката от двете стойности

Застрахователят отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразното принудително изпълнение, в това число главница, а за лихвите и разноските - когато са спазени допълнителните изисквания на чл. 429, ал. 3 и ал. 5 КЗ.

Лихвите за забава са включени в застрахователното обезщетение по силата на нормата на чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ. По аргумент от разпоредбата на 429, ал. 3 КЗ лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Той не отговаря за лихвите за забава за предхождащия го

период - от датата на увреждането до съобщението по чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ.

По въпроса за началния момент, от който следва да бъде присъдено обезщетение за забава, са налице разяснения в Определение № 291/27.05.2021 г. по т. д. 1343/2020 г., ВКС, II т. о. и в Решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г., ВКС, I т. о. В последното е посочено, че спрямо договорите за застраховка на гражданската отговорност са предвидени специални правила, съобразно които в случаите на чл. 429, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че в застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно, от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения. От друга страна, за разлика от КЗ /отм./, новият КЗ /в сила от 01.01.2016 г./, в чл. 429, ал. 3, изр. второ КЗ изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, лихви за забава като ги ограничава до тези, които текат от момента на по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на основание чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие.

По делото не се установява застрахованият да е уведомил застрахователя за настъпилото застрахователно събитие, като от данните по делото може да се направи извод, че застрахователят е узнал за същото едва с получаване на определението на съда, с което е конституиран като трето лице-помагач по гр. д. № 1458/2021 г. по описа на РС – Враца, а именно на 08.06.2021 г. /на която дата е получил призовката, ведно с преписите от исковата молба и отговора/.

С оглед изложеното, съдът намира, че ответникът не дължи възстановяване на платената от ищеца лихва за забава за периода 18.01.2021 г. -07.06.2021 г., тъй като се установява от доказателствата, че ответникът е узнал най-рано на 08.06.2021 г. При това претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение в размер на законната лихва е основателна за периода от 08.06.2021 г. /датата на уведомяване на застрахователя/ до 16.11.2021 г. /датата на плащането от страна на ищеца в полза на увреденото лице/. Размерът ѝ подлежи на изчисляване по реда на чл. 162 ГПК, но доколкото сборът от главницата по обезщетението към увреденото лице и разноските по двете съдебни дела /3 688 лева + 899,94 лева + 450 лева/ надхвърлят застрахователната сума от 5 000 лева, изчисляването на лихвата е безпредметно.

Неоснователен е отказът на застрахователя да заплати обезщетение по договора

на правоимащото лице, както и неоснователни са възраженията му тази насока.

На първо място, макар и действително застрахованият да не е уведомил застрахователя в уговорения в ОУ срок след настъпване на застрахователното събитие, това не е основание за отказ да изплати обезщетение. Съгласно чл. 403, ал. 4 КЗ застрахователят има право да откаже плащането, ако застрахованият не е изпълнил задължението си да го уведоми в срока по ал. 1 и ал. 2 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието или неизпълнението на това задължение е направило невъзможно установяването им от застрахователя. В случая не се твърди от ответника, че не уведомяването му е било с цел да му се попречи да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието или че установяването им е станало невъзможно вследствие не уведомяването му. Единствено бланкетно се твърди, че не бил уведомен. Ето защо това възражение е неоснователно и недоказано. Освен това ищецът е изпълнил задължението си по чл. 430, ал. 2 КЗ да го привлече като трето лице – помагач в процеса за предявления срещу него иск от увреденото лице. Именно в този процес в най-пълна степен е била осигурена възможност на застрахователя да установи и докаже обстоятелствата, при които е настъпило събитието и да защити правата си.

Ответникът е мотивирал отказа си да изплати застрахователно обезщетение с твърденията, че настъпилото застрахователно събитие попада сред изключените рискове по глава 2, раздел IV, т. 9.3 от Общите условия. Посочената клауза гласи, че на обезщетение по застраховката не подлежат вреди, причинени в резултат на продължително влияние на температура, газове, изпарения, влага, отлагания /вкл. опушване, сажди, прах и др. подобни/, течове, сухо гниене, слягане /вкл. на сгради и конструкции/, свличане, вибрации вследствие на строителна дейност, наводнения.

Възраженията на ищеца за нищожност на тази клауза като неравноправна са основателни.

В Решение № 224/20.07.2015 по т. д. № 4554/2013 г., ВКС, I т. о., е прието, че застрахователният риск е съществен елемент от застрахователното правоотношение. В зависимост от вероятността да настъпи застрахователното събитие, от степента на риска, застрахователят определя размера на застрахователната премия, застрахователната сума, времетраенето на договора. Затова чл. 188 КЗ задължава кандидата за застраховане да обяви на застрахователя всички известни му обстоятелства, които имат съществено значение за естеството и размера на риска. С оглед свободата на договаряне страните могат да постигнат съгласие кои рискове се покриват от застрахователния договор и за кои застрахователят не поема застрахователна закрила. Изключени рискове са тези, за които застрахователят отнапред обявява на застрахования, че не поема задължение за обезвреда на причинените вреди при настъпване на застрахователно събитие изобщо или ако не

бъдат изпълнени допълнителни условия. Тъй като общите условия на застрахователя обвързват с клаузите си застрахования, законът поставя изисквания към съдържанието на общите условия. Те трябва да определят ясно и недвусмислено: покритите и изключените рискове; условията за плащане на премиите от застрахования и последиците от неплащането или неточното плащане; задълженията на застрахователя и на застрахования при настъпване на застрахователното събитие и за неговото доказване; обстоятелствата, свързани с промяна на застрахователното правоотношение

При сключването на договор по чл. 348 КЗ застрахованият е длъжен да съобщи на застрахователя всички известни му обстоятелства, които имат съществено значение за естеството и размера на риска. Това е от значение за преценката относно степента на риска. Поради това, законодателят с чл. 362, ал. 1 КЗ е въвел възможността за застрахователя да поставя въпроси на застрахования за съществените обстоятелства; въвел е задължение за застрахования да отговори, когато такива въпроси са поставени; изключил е от класификацията „съществени за риска” тези обстоятелства, за които застрахователят не е поставил въпроси - чл. 362, ал. 2, предл. първо КЗ. Прилагането на чл. 362 КЗ е от съществено значение за преценката на застрахователя дали да сключи договор при наличие на посочените от застрахования обстоятелства или не. Законодателят изрично е посочил неблагоприятните за застрахователя последици при сключване на договор въпреки неблагоприятните отговори, неясните такива, липсата на отговори на застрахования. Клауза в застрахователен договор, в която обстоятелствата, които са от значение за покритите рискове, са формулирани общо в хипотезата на липса на поставени въпроси по чл. 362 КЗ е неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 6 ЗЗП /в този смисъл е Решение № 60063/30.06.2021 г. по т. д. № 351/2020 г., ВКС, I т.о./.

В случаите, когато определени рискове са уговорени между страните като изключени, следва да е налице конкретика. Формулировката „продължително влияние на температура, газове, изпарения, влага, отлагания /вкл. опушване, сажди, прах и др. подобни/, течове, сухо гниене, слягане /вкл. на сгради и конструкции/, свличане, вибрации вследствие на строителна дейност, наводнения“ може да бъде приложена към много и твърде разнообразни и разнородни причини за настъпване на щети, а „продължително влияние” е неясен и твърде общ критерий.

Съгласно чл. 143, ал. 2, т. 6 ЗЗП, неравноправна е тази клауза (съдържаща се в адхезионен договор), която позволява на търговеца да се освободи от задълженията си по договора по своя преценка, като същата възможност не е предоставена на потребителя. В случая, спорната клауза от ОУ е именно такава. Тя позволява на застрахователя да се позове на изключен застрахователен риск по своя преценка при щети, настъпили по всяка причина – висока температура, наводнение, влага, изпарения, газове, слягане, гниене и т.н. Формулировката на клаузата е твърде обща и пространна, критерият за приложенията ѝ е твърде неясен, предвидени са многобройни и разнообразни хипотези, с оглед на което се дава възможност на застрахователя да се възползва от изключенията и по този начин, подвеждайки застрахователното събитие под някоя от предвидените многобройни възможности, да избегне плащане на

застрахователно обезщетение. Това обуславя неравноправния характер на тази клауза от ОУ и с оглед на това, че не е индивидуално уговорена, същата е нищожна съгласно чл. 146, ал. 1 ЗЗП.

На последно място, отказът на ответното дружество за изплащане на дължимото съгласно чл. 405, ал. 1 КЗ обезщетение е незаконосъобразен, като не се доказва наличие на някоя от хипотезите на чл. 408 КЗ /в този смисъл Решение № 30/28.04.2017 г. по т. д. № 2334/2015 г., ВКС, II т.о.; Решение № 207 от 13.01.2017 г. по т. д. № 3394/2015 г.; Решение № 147/06.02.2017 г. по т.д. № 2481/2015 г., ВКС, II т.о. и др./. Съгласно чл. 408 от КЗ застрахователят може да откаже плащане на обезщетение **само**: 1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение; 2. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; 3. при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие; 4. в други случаи, предвидени със закон.

Посоченото от ответника не отговаря на хипотезите в чл. 408, ал. 1 КЗ. При настъпване на застрахователното събитие застрахователят дължи обезщетение, дори и да има неизпълнение или неточно изпълнение на задълженията на застрахования, уговорени в ОУ на застраховката, ако няма доказателства това неизпълнение да е способствало за настъпването на застрахователното събитие или да е оказало друго въздействие върху него. Това следва да се докаже от застрахователя. В настоящия случай такова доказване не е проведено, а единствено бланкетно е посочено неизпълнението на посоченото задължение. Ето защо възражението е неоснователно.

С оглед всичко гореизложено, искът е основателен и следва да бъде изцяло уважен, като сумата следва да се присъди ведно със законната лихва от депозирание на исковата молба – 05.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

По иска с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Претендира се сумата от 283,33 лева, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 14.12.2021 г. до 05.07.2022 г.

Ищецът следва да установи наличието на главен дълг и изпадане в забава на ответника, т. е. моментът, от който задължението е станало изискуемо, както и размера на дължимото обезщетение за забава.

Според чл. 86, ал. 1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Денят на забавата се определя съобразно правилата на чл. 84 ЗЗД. Съгласно тези правила при срочно задължение длъжникът изпада в забава след изтичането на срока, а ако задължението е без срок за изпълнение – от деня, в който бъде поканен от кредитора. В случаите на чл.

435 КЗ вземането е изискуемо от деня на заплащане на застрахователното обезщетение. Датата на изискуемостта обаче в случая не е равнозначна на дата на забавата. Предвид липсата на установен срок за изпълнение на задължението на ответника по чл. 435 КЗ, за да изпадне същият в забава, е било необходимо да му бъде отправена покана от страна на ищеца по смисъла на чл. 84, ал. 2 ЗЗД. В същия смисъл е и изричната разпоредба на изр. второ на ал. 5 на чл. 435 КЗ. В конкретния случай от изходящо от ответното дружество писмо се установява, че покана за изплащане на застрахователно обезщетение по полицата е получена от ответника на 29.11.2021 г., т.е. считано от 30.11.2021 г., ответникът е в забава за плащането на паричното си задължение към ищеца в размер на 5 000 лева /уговорения в договора лимит на отговорността/.

Искът се претендира от по – късна начална дата на забавата, а именно от 14.12.2021 г. до предявяване на исковата молба – 05.07.2022 г. Изчислено от съда с помощта на електронен калкулатор за лихви, обезщетението за забава възлиза на сумата от 283,33 лева. Искът следва да бъде изцяло уважен.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски възниква за ищеца, който претендира съгласно списък по чл. 80 ГПК следните разноски: държавна такса в размер на 250 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 600 лева. Съгласно доказателствата по делото, претендираната държавна такса е платена от ищеца. Видно от Договор за правна защита и съдействие от 21.07.2022 г., сключен между ищеца и адв. К. Т.-С., уговореното възнаграждение е в размер на 600 лева, платено в брой, за което договорът служи като разписка.

Неоснователно е възражението на ответното дружество за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна. Минималното адвокатско възнаграждение по предявените искове се определя по реда на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като минималното адвокатско възнаграждение за защита при този материален интерес е 594,17 лева. Видно е, че платеното адвокатско възнаграждение в размер на 600 лева надвишава законовия минимум само с 5,83 лева, поради което не е налице основание за неговото намаляване.

При изхода на спора, ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на ищеца разноски в настоящото производство в размер на 850 лева

При горните съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Групама Застраховане“ ЕАД, ЕИК 131421443, със седалище и

адрес на управление: гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 47А, представлявано от изпълнителния директор С. Б., **ДА ЗАПЛАТИ** на К. В. Г., ЕГН *****, с адрес: *****, следните суми: основание чл. 435 вр. чл. 429, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 2 и ал. 5 КЗ сумата от **5 000 лева** /пет хиляди лева/, представляваща дължимо застрахователно обезщетение в размер на застрахователната сума по застрахователна полица № 8501292020146416 по застраховка „Любим дом“ с клауза „Обща гражданска отговорност“, за платено от ищеца на увреденото лице обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва от депозирание на исковата молба – 05.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумата; на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **283,33 лева** /двеста осемдесет и три лева и тридесет и три стотинки/, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 14.12.2021 г. до 05.07.2022 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **850 лева** /осемстотин и петдесет лева/ - разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Враца в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Враца: _____